

Anonymizované znenie

C-192/20 - 1

Vec C-192/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

5. máj 2020

Vnútroštátny súd:

Krajský súd Prešov (Slovensko)

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

9. marec 2020

Žalobca:

Prima banka Slovensko, a.s.

Žalovaný:

HD

[OMISSIS]

UZNESENIE

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: **Prima banka Slovensko, a.s.**, so sídlom [OMISSIS] [adresa] [OMISSIS] Žilina [OMISSIS] [identifikačné číslo], proti žalovanému: **HD**, [OMISSIS] bytom [OMISSIS] [adresa] [OMISSIS] Hradisko, **o zaplatenie 5.083,79 eur s príslušenstvom**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok [OMISSIS] [číslo veci] zo dňa 20.9.2019 takto

rozhodol:

Podľa § 162 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku konanie prerušuje a Súdnemu dvoru Európskej únie predkladá tieto otázky:

1. Či sa má smernica 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13“), najmä jej čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 v spojení s interpretáciou rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie v spojených veciach C-96/16 a C-94/17 vykladať tak, že **bráni** takej úprave, akou je rámcové ochranné ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré neumožňuje zmluvou zhoršiť postavenie spotrebiteľa oproti zákonnej úprave, ktorá pri omeškaní spotrebiteľa so splácaním úveru reguluje nasledovné práva veriteľa:

- právo veriteľa na úroky z omeškania v limitovanej výške podľa nariadenia vlády,
- právo veriteľa na iné sankcie, ktoré môže veriteľ použiť voči spotrebiteľovi, ktoré spolu s úrokmi z omeškania sú limitované do výšky dosiahnutia istiny dlžného úveru,
- právo veriteľa na náhradu škody, ak je škoda veriteľa vyššia ako úroky z omeškania, a to náhrady škody v neobmedzenom rozsahu podľa skutočnej ujmy.

2. Ak je odpoveď na otázku pod bodom 1. kladná, tak sa súd pýta, či vysoký záujem na ochrane práv spotrebiteľov podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie (Charta) a čl. 4 ods. 2, čl. 169 ods. 1 ZFEU bránia tomu, aby spotrebiteľ platil za svoje omeškanie s **[Or. 2]** plnením zmluvných záväzkov paušálne náklady veriteľa a nie skutočnú škodu veriteľa, aj keď skutočná škoda je nižšia ako paušálne náklady?

Odôvodnenie

I. Skutkový stav

1. HD je živiteľom štvorčlennej rodiny (družka a dve maloleté deti). Po narodení dieťaťa mal HD príjem len dočasnú štátnu sociálnu dávku za opatrovanie novonarodeného dieťaťa (materské) mesačne 746 eur. Išlo o jediný príjem, ktorý mal HD, a to len dočasne do októbra 2019. Po skončení dávky predpokladal mzdu na úrovni minimálnej mzdy 550 eur.
2. HD nezvládal splácať pôžičky, s ktorými boli spojené náklady mesačne približne 500 eur. Za účelom úhrady dlhov zobral ďalšiu pôžičku od Prima banky, a.s. (ďalej aj „banka“), ktorá je predmetom tohto konania. Banka poskytla HD dňa 17. júna 2016 spotrebiteľský úver 5700 eur (ďalej len „úver“) so 7,90 % úrokom, so záväzkom HD splatiť úver mesačnými 96 splátkami po 80,68 eur.
3. HD splácal úver do augusta 2017 a v septembri 2017 zaplatil už len časť splátky. Spolu zaplatil 1162,60 eur a z toho banka použila na splatenie úveru 616,21 eur.

4. Vzhľadom na porušenie zmluvy banka vyhlásila ku dňu 28.12.2017 okamžitú splatnosť úveru (default). Banka oznámila HD, aby vrátil celý úver jednorazovo a následne banka zažalovala HD na súde o zaplatenie:
  - I. dlžnej istiny 5.083,79 eur,
  - II. dlžného úroku za obdobie do defaultu 137,80 eur,
  - III. úroku z omeškania za obdobie do defaultu vo výške 2,21 eur,
  - IV. sankčných úrokov z omeškania 5 % z dlžného úveru 5.083,79 eur za obdobie od defaultu do celkového zaplatenia zvyšky úveru,
  - V. poplatkov za poistenie 3,96 eur,
  - VI. úrokov z omeškania 5 % z dlžných úrokov 137,80 od defaultu do zaplatenia,
  - VII. **zmluvného úroku 7,90 % z dlžného úveru 5.083,79 eur za obdobie od defaultu do celkového zaplatenia zvyšku úveru.**
5. Okresný súd Kežmarok („okresný súd“) vyhovel žalobe v drvivej časti a uložil HD povinnosť zaplatiť banke položky v bode 4 pod odsekmi I., II., III., IV.,V. **[Or. 3]**
6. Okresný súd pre zmenu zamietol žalobu v časti pod bodom 4 položky VI.,VII.
7. Okresný súd teda nepriznal banke **zmluvný úrok 7,90 % z dlžného úveru 5.083,79 eur za obdobie od 28.12.2017 do celkového zaplatenia zvyšku úveru.** Okresný súd odôvodnil zamietnutie týchto úrokov v podstate tým, že zákon reguluje ako právo veriteľa po splatnosti pohľadávky (po defalte) len úroky z omeškania (§ 517 odsek 2 Občianskeho zákonníka) a takýto názor bol odobrený tak Najvyšším súdom Slovenskej republiky [OMISSIS] [číslo veci], ako aj Ústavným súdom Slovenskej republiky [OMISSIS] [číslo veci]. Okresný súd navyše poukázal na skutočnosť, že v inom súdnom konaní už súd právoplatne rozhodol, že rovnaká zmluvná klauzula banky o platení úrokov nad rámec úrokov z omeškania (ďalej aj „kumulácia úrokov“) už bola vyhodnotená ako nekalá zmluvná podmienka, a to má za následok pre banku zákaz jej ďalšieho používania podľa § 53a Občianskeho zákonníka.
8. Proti rozsudku podala odvolanie banka a navrhla, aby odvolací súd jej priznal za obdobie po defaulte okrem úrokov z omeškania aj zmluvné úroky. Banka okrem iného poukázala na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor EÚ“) v spojených veciach C-96/16 a C-94/17, v ktorom súdny dvor poukázal na cieľ úrokov, ktorým je odplata za užívanie peňazí až do ich zaplatenia.
9. A práve rozsudok súdneho dvora na otázku španielskeho súdu (C-96/16 a C-94/17) vyvolal výkladovú nejasnosť. O to viac, že aj odvolací súd rozlišuje funkciu na jednej strane odplatných (dohodnutých) úrokov ako cenu úverovej

služby a na druhej strane zákonných úrokov z omeškania ako sankciu a čiastkovú náhradu škody. Na rozdiel od španielskeho právneho poriadku má Slovenská republika odlišnú právnu úpravu sankcionovania dlžníkov za omeškanie so zaplatením pohľadávky. Slovenské právo explicitne reguluje režim po splatnosti pohľadávky, a to 1. úroky z omeškania, 2. škodu, 3. iné sankcie (napríklad zmluvné pokuty), 4. imit všetkých sankcií spolu a 5. zákaz odklonu od zákonného štandardu v neprospech spotrebiteľa.

II. Slovenské právo

10. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka [OMISSIS] [číslo odseku] **Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.** Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.
11. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka [OMISSIS] [číslo odseku] **Závazok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky.** Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj **[Or. 4]** úroky, ktoré sa ho týkajú.
12. Podľa §517 odsek 2 Občianskeho zákonníka „Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, **má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania,** ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis“.
13. **Podľa § 519 Občianskeho zákonníka, právo veriteľa na náhradu škody spôsobenej omeškaním dlžníka nie je dotknuté; pri omeškaní s plnením peňažného dlhu možno však náhradu škody požadovať, len pokiaľ nie je krytá úrokmi z omeškania alebo poplatkom z omeškania.**
14. Podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Zz.

§ 3 Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky [OMISSIS] [odkaz na poznámku pod čiarou] platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

§3a

(1)

Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery

nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu [OMISSIS] [odkaz na poznámku pod čiarou] pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

(2)

Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov.

(3)

Ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.

15. Podľa §53a Občianskeho zákonníka [OMISSIS] [číslo odseku], ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca [Or. 5] dodávateľa.

III. Právo Európskej únie

16. Trináste odôvodnenie smernice 93/13 stanovuje:

„keďže sa v zákonných alebo regulačných opatreniach členských štátov, ktoré priamo alebo nepriamo určujú podmienky spotrebiteľských zmlúv, nepredpokladá, že budú obsahovať nekalé podmienky; keďže sa z toho dôvodu nejaví potrebné zaoberať sa podmienkami odrážajúcimi povinné zákonné alebo regulačné opatrenia a zásady alebo ustanovenia medzinárodných dohovorov, ktorých zmluvnou stranou sú členské štáty alebo spoločenstvo; keďže v tomto ohľade znenie „kogentné, zákonné alebo regulačné opatrenia“ uvedené v článku 1 ods. 2 zahŕňa pravidlá, ktoré podľa zákona platia medzi zmluvnými stranami za predpokladu, že neboli vytvorené žiadne iné dohody“.

Článok 1 tejto smernice stanovuje:

„Účelom tejto smernice je aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov, ktoré sa [týkajú] nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom.

Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.“

Článok 3 ods. 1 a 3 uvedenej smernice stanovuje:

„Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.“

Článok 4 ods. 1 tejto istej smernice znie:

„Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.“

Podľa článku 6 ods. 1 smernice 93/13:

„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli **[Or. 6]** záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“

Článok 7 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Článok 8 uvedenej smernice stanovuje:

„Členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia [ustanovenia – *neoficiálny preklad*] kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.“

Bod 1 písm. e) prílohy tejto istej smernice zahŕňa do zoznamu podmienok uvedených v článku 3 ods. 3 tejto smernice podmienky, ktorých zmyslom alebo

účinkom je „požadovať od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako náhradu“.

IV. Prejudiciálna otázka

K prvej otázke

17. Veriteľ má podľa slovenského práva proti dlžníkovi (vrátane dlžníkov spotrebiteľov) právo na úroky z omeškania, ktorých výšku stanovuje vláda svojim nariadením podľa stavu ekonomiky 1/. Ak však veriteľovi vznikla škoda, ktorá je vyššia ako úroky z omeškania, veriteľ má právo aj na náhradu škody. Ak vznikla veriteľovi škoda, veriteľove právo na náhradu škody zákon neobmedzuje. Jediným obmedzením je limit **skutočnej** škody. **Zákon však prikazuje od škody odpočítat' úroky z omeškania, ktoré plnia funkciu akejsi minimálnej paušálnej náhrady škody**, no vlastnosť paušálu (úrokov z omeškania) je tolerovaná tým, že inštitút úrokov z omeškania súčasne plní aj funkciu sankcie.
18. Súd poznamenáva, že práva veriteľa podľa predchádzajúceho odseku veriteľovi patria zo zákona, a teda aj v prípade, ak by neboli dohodnuté. Zákon teda garantuje pri omeškaní spotrebiteľa veriteľovi **úplnú** náhradu škody, no súčasne v spotrebiteľských veciach zakazuje zmluvou zhoršenie právneho postavenia spotrebiteľov.
19. Banka však nad rámec práv, ktoré jej vyplývajú zo zákonom limitovaného sankčného a reparačného mechanizmu poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-96/16 a C-94/17 a uplatňuje zmluvné úroky súčasne s úrokmi z omeškania a argumentuje [**Or. 7**] tým, že úroky patria až do vrátenia peňazí. Tomuto cieľu napomáha názor, že dlžník užíva peniaze a má preto platiť úroky. Tak aj vznikol výkladový problém, pre ktorý súd položil prejudiciálnu otázku.
20. Nemali by byť pochybnosti o tom, že ak spotrebiteľ nevráti peniaze, má platiť náklady spojené s omeškaním. A ako už súd uviedol, slovenské právo priznáva veriteľom tak právo na **úplnú** náhradu nákladov spojených s nevrátením peňazí, ako aj právo na sankcie (úroky z omeškania). Zmluvné úroky za užívanie peňazí však predstavujú **cenu služby** a slovenský zákonodarca iba pri jednom type zmluvy reguluje povinnosť platiť cenu produktu aj po skončení dohodnutého obdobia, a to nájomné pri zmluve o podnikateľskom nájme hnutelných vecí 2/.
21. Pri úveroch Občiansky zákonník explicitne neupravuje možnosť platenia ceny služby aj po uplynutí dohodnutej doby určenej na užívanie peňazí. Právna úprava stanovuje okrem náhrady škody len povinnosť platiť úroky z omeškania a súčasne stanovuje limit úrokov z omeškania v nariadení vlády. Zmluvné úroky nabúravajú tento zákonom stanovený limit.

22. Súd nemôže nevyjadriť otázku dôsledkov kumulácie úrokov a úrokov z omeškania a či taká kumulácia nespôsobí deštrukciu celého sankčno-reparačného mechanizmu, ktorý má základ vo vnútroštátnom práve.
23. Veriteľ má možnosť využiť aj ďalšie sankcie, akou je napríklad zmluvná pokuta, no ak všetky sankcie dosiahnu výšku samotnej istiny pohľadávky, tak následne má veriteľ už len právo na úroky z omeškania 3/.
24. Slovenská zákonná úprava teda priznáva veriteľom **úplné odškodnenie** za ujmu, ktorá im vznikla tým, že spotrebiteľ porušil zmluvu. Zákonná úprava reguluje takýto režim voči všetkým veriteľom peňažných pohľadávok, napríklad zo zmlúv o dielo, zmlúv o nájme a rovnako aj zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere a iných. Občiansky zákonník pri úrokoch z omeškania nijako nezvýhodňuje banky a iných obchodníkov s úvermi oproti iným majiteľom peňažných pohľadávok.
25. **Zákon zakazuje, aby sa zmluvou zhoršilo postavenie spotrebiteľa oproti právnemu stavu podľa Občianskeho zákonníka (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka).**
26. Nemali by byť pochybnosti o tom, že popri zákonom stanovenom sankčnom mechanizme, ktorý predpokladá úplne odškodnenie ujmy veriteľa, je ďalšia záťaž, a to zmluvnými úrokmi (kumulácia úrokov) záťažou už nad rámec zákona a zhoršuje postavenie spotrebiteľa oproti zákonnému stavu, čo je zakázané v § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka.
27. Ak by sa nebral zreteľ na slovenskú právnu úpravu a vychádzalo by sa len z povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania, nastáva z pohľadu platného práva pre spotrebiteľa krajne nespravodlivá situácia. **Veriteľ by totiž po tom, ako jednostranne [Or. 8] vyvolal default, mal zachované nielen všetky práva zo zmluvy vrátane úrokov, ale by si mohol pripočítať k úrokom aj úroky z omeškania, iné sankcie a tiež príležitosť na náhradu škody. Na druhej strane by spotrebiteľ nemal zo zmluvných benefitov zachovaných žiadnu výhodu.**
28. **Pomer zachovaných príležitosti zo zmluvy by teda po defaulte bol 100:0 v neprospech spotrebiteľa a veriteľ k svojim „100“ by mal plus výhody plynúce zo zákonného sankčného a reparačného mechanizmu.**
29. Podľa slovenského práva banka nemá povinnosť vyvolať default. Je to výlučné právo banky. Ak banka nevyvolá default, tak jej patria zmluvné úroky až do skončenia dohodnutého obdobia podľa zmluvy. No je takmer isté, že ak banka aktivuje default, tak v prípade akceptovania názoru banky by default znamenal pre banku podstatne výhodnejší výsledok z pohľadu súbehu úrokov a úrokov z omeškania. A čím skôr sa vykoná default, tým skôr začne banka profitovať na kumulácii úrokov. Ak je však takáto názorová línia spojená s nelichotivou a sociálne slabou situáciou spotrebiteľa, tak takýto mechanizmus by prispieval k zhoršeniu kvality života spotrebiteľov.

30. Nemožno sa domnievať, že by státisíce spotrebiteľov porušovali povinnosť splácať spotrebiteľské úvery s pocitom nadšenia z užívania si peňazí, ak dôsledkom omeškania pre spotrebiteľov sú súdne a exekučné procesy, ktoré často exekučne zablokujú majetok spotrebiteľov.
31. Skôr sa zdá, že problém je na jednej strane v nepriaznivej majetkovej situácii spotrebiteľov, ako naznačuje aj prípad HD a na druhej strane v porušení povinnosti veriteľa analyzovať bonitu spotrebiteľa a s odbornou starostlivosťou zvážiť poskytnutie úveru podľa majetkových pomerov spotrebiteľa. Tu banka mohla pri elementárnej dávke opatrnosti spoznať nedostatok bonity na strane HD, no úver poskytla a bez ďalšieho vyžaduje ochranu. Smernica o spotrebiteľských úveroch sleduje cieľ prihliadať na bonitu spotrebiteľa 4/.
32. Súd poznamenáva, že aj pohľadávka banky je vo svetle judikatúry majetkom a zákon takýto majetok zabezpečuje úrokmi z omeškania, právom na náhradu škody a právom na iné sankcie. Inštitút omeškania a úroky za omeškanie sú typicky spojené s právami z porušenia práva, kým úroky ako cena peňazí sú spojené s obdobím možnosti **dovoleného** užívania peňazí, čo logicky spadá do obdobia dohodnutého zmluvou, do splatnosti.
33. Aj podľa slovenského práva úroky z omeškania predstavujú sankciu a zmluvné úroky predstavujú cenu za poskytnutie peňažných prostriedkov. Rozdiel je však v tom, že slovenská právna úprava v Občianskom zákonníku neupravuje povinnosť spotrebiteľov, ale ani iných dlžníkov platiť zmluvné úroky po vzniku omeškania paralelne popri úrokoch z omeškania. Každý veriteľ pohľadávky, ktorá má vlastnosť, že je finančná, má voči spotrebiteľovi po vzniku omeškania právo na úroky z omeškania, ktoré zákon limituje. Nie teda právo na úroky, **[Or. 9]** ktoré sú cenou za poskytnutie peňazí za ich užívanie počas zmluvou aprobovaného obdobia a to je obdobie do splatnosti. Kým do splatnosti ide o stav v súlade so zmluvou a ktorému zodpovedajú zmluvné úroky, tak stav omeškania po splatnosti je stavom porušenia práva spojený s nárokmi z porušenia práva, najmä so sankciami a reparáciou škody.
34. Ako už súd uviedol, jediný typ zmluvy v Občianskom zákonníku, ktorý predpokladá platenie ceny aj po skončení dohodnutého obdobia je podnikateľský nájom hnutel'ných vecí podľa § 723 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého po skončení zmluvne dohodnutého obdobia sa ďalej priznáva cena (nájomné) 2/.
35. Slovenská právna úprava, teda ad. 1 neupravuje úroky za užívanie peňazí poskytnutých spotrebiteľovi po splatnosti, ale len úroky z omeškania plus iné sankcie plus náhrada škody a ad 2. zakazuje zmluvou zhoršenie zákonom regulovaného stavu pod ad. 1 (§ 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka).
36. Platenie úrokov aj po splatnosti vyvolalo pochybnosti, a preto súd pristúpil k predloženiu prejudiciálnej otázky [OMISSIS]

[OMISSIS] [zopakovanie otázky č. 1]

K druhej otázke

37. Druhú otázku súd predkladá pre prípad kladnej odpovede na prvú otázku, a teda pre prípad, že by únijové právo bránilo slovenskej právnej úprave omeškania v spojení so zákazom zmluvného zhoršenia postavenia spotrebiteľa.
38. Nemali by byť pochybnosti o tom, že ak by spotrebiteľ včas (do splatnosti) vrátil banke peniaze, takže v takom prípade banka má prirodzenú snahu o novú investíciu. No rovnako by nemali byť pochybnosti o tom, že nová investícia s novým spotrebiteľom nemusí garantovať rovnaký zisk ako u predchádzajúceho spotrebiteľa. **[Or.10]**
39. Preto zmluvné úroky, ak by sa mali platiť v kumulácii so sankčnými a reparačnými inštitútmi, po obsahovej stránke zodpovedajú paušálnej náhrade škody. Platenie paušálnych nákladov za predpokladu, že skutočná škoda je nižšia, však vyvoláva zásadné otázky a nejasnosti a nabúrava koncepciu zvyšovania kvality života spotrebiteľov. Súd sa preto pýta v poradí druhou otázkou

[OMISSIS] [zopakovanie otázky č. 2]

[OMISSIS] [poučenie o odvolaní]

[OMISSIS] [miesto, dátum]

[OMISSIS] **Michal Boroň**

predseda senátu, sudca spravodajca

[OMISSIS]

Vysvetlivky a odkazy:

1. Vláda Slovenskej republiky v minulosti určila limit úrokov v období od 20.12.1993 do 16.3.1995 v rozsahu 24 %. (<https://www.najpravo.sk/clanky/vyvoj-sadzieb-urokov-z-omeskania.html?print=1>)
2. Podľa §723 ods. 1 Občianskeho zákonníka Ak nájomca vráti vec po dobe dohodnutej v zmluve, je povinný platiť nájomné až do vrátenia veci. Ak je nájomca s vrátením veci v omeškaní, je povinný zaplatiť aj poplatok z omeškania
Nariadenie vlády 87/1995 Zz., §3a ods.3 , pozri bod 13
3. Na Slovensku je cca 3.500.000 exekúcií, pozri tiež rozhodnutie súdneho dvora C-76/10 **[Or. 11]**

4. Čl. 28 preambuly Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS
5. Napríklad spojené veci C-240 až 244/98, „*Systém ochrany uvedený Smernicou je založený na idei, že spotrebiteľ je v slabom postavení voči predajcovi alebo dodávateľovi vo veci práva vyjednávať a jeho úrovne znalostí. To vedie k tomu, že spotrebiteľ odsúhlasí predajcom alebo dodávateľom vopred skoncipované podmienky bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybni podmienku prednesenú proti nemu.*“